

# MPSC 2024 प्रारंभिक परीक्षा प्रश्नपुस्तिका

100 प्रश्न

या PDF मध्ये फक्त प्रश्न आहेत. यात उत्तरतालिका किंवा स्पष्टीकरण समाविष्ट नाही.

प्रत्येक प्रश्नाची उत्तरे व सविस्तर स्पष्टीकरण वेबसाइटवर वनिमूल्य उपलब्ध आहेत:  
<https://www.unlockias.in/mpsc-gazetted-civil-services-prelims-2024-question-paper-marathi>

**Q1. 'टॉकिक स्कूल ऑफ पॉलिटिक्स' ची स्थापना कोणी केली ?**

- (1) बपिनिचंद्र पाल
- (2) श्रीपाद अमृत डांगे
- (3) लाला लजपतराय
- (4) अरवि घोष

**Q2. खालीलपैकी कोणी एल्फिन्स्टन फंडासाठी वैयक्तिक ₹ 25,000 रक्कम दिली ?**

- (1) बाळशास्त्री जांभेकर
- (2) रामकृष्ण भांडारकर
- (3) नाना जगन्नाथ शंकरशेठ
- (4) वामन आबाजी मोडक

**Q3. सविनय कायदेभंग चळवळीत धारासना येथील सत्याग्रहात पुढीलपैकी कोणी सहभाग घेतला ?**

- (1) कमलादेवी चटोपाध्याय
- (2) अंबिका चक्रवर्ती
- (3) कस्तूरबा गांधी
- (4) सरोजिनी नायडू

**Q4. 1857 च्या उठावामध्ये कानपूर येथील नेतृत्व कोणाकडे होते ?**

- (1) तात्या टोपे
- (2) अझीमउल्ला
- (3) नानासाहेब
- (4) मौलवी अहमदउल्ला

**Q5. वख्यात वारली चित्रकार जविया सोमा म्हसे यांना खालीलपैकी कोणत्या पुरस्कारांनी सन्मानित करण्यात आले ? (a) पद्मभूषण (b) पद्मश्री (c) शिल्पगुरु (d) नॅशनल अवार्ड फॉर ट्रायबल आर्ट्स**

- (1) (a) आणि (d) बरोबर आहेत
- (2) फक्त (a) बरोबर आहे
- (3) (b), (c) आणि (d) बरोबर आहेत
- (4) फक्त (d) बरोबर आहे

**Q6. सीमुक हा \_\_\_\_\_ घराण्याचा संस्थापक होता.**

- (1) सातवाहन
- (2) शुंग
- (3) कण्व
- (4) शक

**Q7. अहमदाबादमधील गरिणी कामगारांच्या लढ्यात महात्मा गांधी यांच्या सोबत असलेल्या प्रमुख महिला सहकारी कोण ?**

- (1) सरोजिनी नायडू
- (2) अनुसया साराभाई
- (3) कस्तूरबा गांधी
- (4) अरूणा असफ अली

**Q8. चुकीच्या जोड्या ओळखा :** (a) अब्दुल समद - प्रसिद्ध चित्रकार (b) तख्ते ताउस - मयूर सहासन (c) राजपुत्र आझम शहा - बहामणी शासक (d) बीबी का मकबरा - दलिरस बानो यांचे स्मारक

- (1) फक्त (c)
- (2) (a) आणि (d)
- (3) (b) आणि (d)
- (4) (c) आणि (d)

**Q9. कोठारी कमीशनच्या शफारशीवर आधारित 1968 च्या राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाची मुख्य सूत्रे कोणती होती ?** (a) वयाच्या 14 वर्षापर्यंत सक्तीचे व मोफत शिक्षण. (b) शिक्षकांसाठी उच्च स्थान व सुधारीत वेतन. (c) राष्ट्रीय ठोस उत्पन्नाच्या कमिशन 10% शिक्षणासाठी खर्च.

- (1) फक्त (a) आणि (b)
- (2) फक्त (b) आणि (c)
- (3) फक्त (a) आणि (c)
- (4) वरील सर्व

**Q10. सुलतानशाहीच्या शासनकाळात खालीलपैकी कोणता कर अनुक्रमे हद्दी आणि मुस्लीम जमनिदारांकडून घेतला जात असे ?**

- (1) जझिया आणि शिर
- (2) जझिया आणि खमस
- (3) खरिज आणि जकात
- (4) खमस आणि जकात

**Q11. इ.स. 1907 मध्ये भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसमध्ये फूट पडल्यानंतर, 'सुरत येथे राष्ट्रीय काँग्रेस कोलमडली, हा आपला वजिय आहे', असे वधान कोणी केले ?**

- (1) लॉर्ड करझन
- (2) लोकमान्य टाळिक
- (3) लॉर्ड मोरले
- (4) लॉर्ड मन्टो

**Q12. खालीलपैकी कोणत्या शासकाच्या कालखंडात अब्दुल रज्जाक या फारशी प्रवाशाने वजियनगरला भेट दिली ?**

- (1) हरीहर
- (2) कृष्णदेवराय
- (3) देवराय I
- (4) देवराय II

**Q13. हर्षवर्धन या राजाने खालीलपैकी कोणते साहित्य लिहिले ?** (a) प्रयिदर्शिका (b) हर्षचरित (c) रत्नावली (d) नागानंद

- (1) फक्त (a), (c) आणि (d)
- (2) फक्त (a), (b) आणि (c)
- (3) फक्त (a), (b) आणि (d)
- (4) वरील सर्व

**Q14. नेहरू अहवालात खालीलपैकी कोणते उद्दष्ट स्पष्ट करण्यात आले होते ?**

- (1) वसाहतीचे स्वातंत्र्य मळिवर्ण
- (2) दोन राष्ट्रांची नरिमती
- (3) स्व-शासन मळिवर्ण
- (4) पूर्ण स्वातंत्र्य मळिवर्ण

**Q15. स्वदेशी चळवळीची वसितार केंद्रे आणि संबंधित व्यक्ती यांच्या योग्य जोड्या लावा :** (a) मुंबई (b) दिल्ली (c) पंजाब (d) मद्रास (i) चंदिबरम पलाई (ii) लाला लजपतराय (iii) लोकमान्य टाळिक (iv) सय्यद रझा हैदर

- (1) (a) - (iv), (b) - (iii), (c) - (ii), (d) - (i)
- (2) (a) - (iii), (b) - (iv), (c) - (ii), (d) - (i)
- (3) (a) - (iv), (b) - (i), (c) - (ii), (d) - (iii)
- (4) (a) - (i), (b) - (ii), (c) - (iv), (d) - (iii)

**Q16. खालीलपैकी सखोल उदरनिराहक शेतीचे वैशिष्ट्ये नाही ?** (a) सखोल लागवड (b) शेतीला पशुपालनपुरक व्यवसाय (c) शेतीचा वसितीर्ण आकार (d) दर हेक्टरी कमाल उत्पादन

- (1) फक्त (a)
- (2) (b) आणि (d)
- (3) फक्त (c)

(4) (b), (c) आणि (d)

**Q17. खालीलपैकी कोणता नागरी वस्तीचा आकृतीबंध नाही ?**

- (1) बुद्धीबळाच्या पटासारखा
- (2) वस्तुआकृती
- (3) वस्तिवृत्त
- (4) रेषाकृती

**Q18. योग्य जोड्या लावा : देश (a) भारत (b) इक्वेडोर (c) यू.एस.ए. (d) ऑस्ट्रेलिया राष्ट्रीय उद्याने (i) जमि कार्बेट (ii) ग्रेड कॅनयिन (iii) गालापागोस (iv) ग्रेट बॅरियर रीफ**

- (1) (a) - (i), (b) - (ii), (c) - (iii), (d) - (iv)
- (2) (a) - (iv), (b) - (iii), (c) - (ii), (d) - (i)
- (3) (a) - (i), (b) - (iii), (c) - (ii), (d) - (iv)
- (4) (a) - (iii), (b) - (i), (c) - (iv), (d) - (ii)

**Q19. हेतवणे प्रमुख जलसचिन योजना खालीलपैकी कोणत्या जलह्यात स्थिति आहे ?**

- (1) सधुदुर्ग
- (2) सातारा
- (3) बीड
- (4) रायगड

**Q20. खालीलपैकी कोणता जलजन्य खडकाचा गुणधर्म नाही ?**

- (1) एकाच खडकाच्या थरात अनेक आकाराचे कण संघटित झालेले असतात.
- (2) खडक अवाढव्य आकाराचे असून कठीण असतात.
- (3) खडकात प्रामुख्याने जीवावशेष आढळतात.
- (4) खडक मृदू असतात, त्यामुळे त्यांची झीज लवकर होते.

**Q21. भारतातील जनगणना वर्ष व मृत्युदर यांच्या योग्य जोड्या लावा : वर्ष (a) 1981 (b) 1991 (c) 2001 (d) 2011 मृत्युदर ( दर हजारति ) (i) 15 (ii) 11 (iii) 08 (iv) 07**

- (1) (a) - (i), (b) - (ii), (c) - (iii), (d) - (iv)
- (2) (a) - (ii), (b) - (i), (c) - (iv), (d) - (iii)
- (3) (a) - (i), (b) - (iii), (c) - (iv), (d) - (ii)
- (4) (a) - (iv), (b) - (iii), (c) - (ii), (d) - (i)

**Q22. वखुरलेल्या वसाहतीची खालीलप्रमाणे वैशिष्ट्ये आहेत : (a) डोंगराळ भागात, गवताळ प्रदेश, दाट जंगलांचा प्रदेश येथे प्राकृतिक व पर्यावरणीय प्रतिकूलतेमुळे वखुरलेली वसाहती आढळते. (b) या वसाहतीमध्ये घरांची रचना ही एकाकी स्वरूपाची असते. (c) नदी, डोंगरांगा, रस्ते, रेल्वेमार्ग इत्यादीमुळे घरांचे समूह परस्परपासून दूर अंतरावर असतात. (d) मैदानी भागात तसेच सुपीक मृदेच्या भागात भारतात ह्या वसाहती आढळतात. वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/त ?**

- (1) (a) फक्त
- (2) (a) आणि (b) फक्त
- (3) (a), (b) आणि (c)
- (4) वरील सर्व

**Q23. खालीलपैकी कोणती सधु नदीची उपनदी नाही ?**

- (1) चनाब
- (2) बय्यास
- (3) सोन
- (4) रावी

**Q24. महाराष्ट्रात कोणत्या प्रकारच्या जलप्रणाली आढळतात ? (a) वृक्षाकार (b) समांतर (c) अनश्चित (d) जाळीदार पर्यायी उत्तरे :**

- (1) (a), (b) आणि (c)
- (2) (b), (c) आणि (d)
- (3) (a), (c) आणि (d)
- (4) वरील सर्व

**Q25. खालील वधिनांचा वचार करुन योग्य पर्याय नविडा : वधिन (a) : सन 2011 च्या अंतमि जनगणनेनुसार, महाराष्ट्रात लोकसंख्येची सर्वात जास्त घनता मुंबई उपनगर जिल्ह्याची होती. वधिन (b) : सन 2011 च्या अंतमि जनगणनेनुसार, महाराष्ट्रात लोकसंख्येच्या घनतेत कोल्हापूर जिल्ह्याचा पाचवा क्रमांक आहे. वरीलपैकी कोणते वधिन/वधिने बरोबर आहेत ?**

- (1) वधिन (a) बरोबर व (b) वधिन चूक
- (2) वधिन (b) बरोबर व (a) वधिन चूक
- (3) दोन्ही वधिने चूक
- (4) दोन्ही वधिने बरोबर

**Q26. खालीलपैकी कोणते वधिन चुकीचे आहे ?**

- (1) अरबी समुद्रात लक्षद्वीप बेटसमुह आहे.
- (2) भारताची सागरी सरहद्द कनारपट्टीपासून 12 नावकि मैल आहे.
- (3) बंगालच्या उपसागरात अंदमान व निकोबार बेटे आहेत.
- (4) भारताची पाकिस्तान व बांग्लादेशाबरोबर भू-सीमेची नैसर्गिक सरहद्द आहे.

**Q27. पुढील कोणत्या घटकांच्या माध्यमातून मासेमारी विकास कार्यक्रम प्रभावीपणे राबवला जातो ? (a) भारतीय मत्स्यपालन सर्वेक्षण (b) राष्ट्रीय मत्स्यपालन विकास मंडळ (c) मासेमारी बंदरांचा विकास (d) मांस बाजारपेठ पर्यायी उत्तरे :**

- (1) (a), (b)
- (2) (a), (b), (d)
- (3) (a), (b), (c)
- (4) (c), (d)

**Q28. खाली दिलेल्या पर्यायातील संयुक्त संस्थानातील सर्वात लांब नदी कोणती आहे ?**

- (1) मसिरीपी
- (2) कोलंबिया
- (3) स्नेक
- (4) हडसन

**Q29. खालीलपैकी कोणती वधिने महाराष्ट्राच्या बाबतीत 2011 च्या जनगणनेनुसार बरोबर आहेत ? (a) लोकसंख्येत महाराष्ट्राचा देशात दुसरा क्रमांक आहे. (b) घनता प्रति चौ. कि.मी. 365 आहे. (c) साक्षरता 82.91% आहे. (d) लिंग गुणोत्तर 925 आहे. पर्यायी उत्तरे :**

- (1) फक्त (a), (b) आणि (c)
- (2) फक्त (b), (c) आणि (d)
- (3) फक्त (a), (c) आणि (d)
- (4) वरील सर्व

**Q30. चंद्रपूर जिल्ह्यात खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी दगडी कोळसा सापडतो ? (a) बांदर (b) घोर्गुस (c) तेलवासा (d) वनी पर्यायी उत्तरे :**

- (1) (a), (b) आणि (c)
- (2) फक्त (a)
- (3) फक्त (b)
- (4) (b), (c) आणि (d)

**Q31. हवामानबदल ही नैसर्गिक आणसितत प्रक्रिया आहे. या कल्पनेला कोणता भूवैज्ञानिक पुरावा समर्थन देतो ?**

- (1) उच्च उंचीवरील झाडांमधे वलय
- (2) हमिनदीची प्रगती आणभिघार
- (3) हमिनदी तलावांमध्ये गाळ साठतो
- (4) वरील सर्व

**Q32. खालील वधिनांचा वचार करा. (a) नमिन् अक्षवृत्ताच्या मानाने उच्च अक्षवृत्तामध्ये सर्वसाधारणपणे मोठ्या प्रमाणात जैवविविधता असते. (b) पर्वतीय उतारावर उच्च उंचीपेक्षा नमिन् उंचीवर सर्वसाधारणपणे जैवविविधता मोठ्या प्रमाणात असते. वरीलपैकी कोणते वधिन/वधिने बरोबर आहे/त ?**

- (1) फक्त (a)
- (2) फक्त (b)
- (3) (a) आणि (b) दोन्हीही
- (4) (a) आणि (b) दोन्हीही नाही

**Q33. भारत सरकारने हवेच्या गुणवत्तेचे मूल्यांकन, हवेचा अंदाज यावरील संशोधनासाठी System of Air quality, Weather forecasting and Research (SAFAR) ची स्थापना खालीलपैकी कोणत्या चार शहरांमध्ये केली आहे ?**

- (1) दिल्ली, पुणे, अहमदाबाद, मुंबई
- (2) दिल्ली, चेन्नई, मुंबई, कोलकाता
- (3) दिल्ली, मुंबई, हैदराबाद, चेन्नई
- (4) दिल्ली, मुंबई, बंगलोर, चेन्नई

**Q34. जागतिक तापमान वाढच्या संदर्भात खालील वधानांचा वचार करा : (a) तांदळाच्या लागवडीबरोबर अवायुजीवी (Anaerobic) मथिनेचे उत्सर्जन होते. (b) जेव्हा नायट्रोजन आधारित खतांचा वापर केला जातो तेव्हा मृदेत नायट्रस ऑक्साइडचे उत्सर्जन होते. वरीलपैकी कोणते वधान/वधाने बरोबर आहे/त ?**

- (1) फक्त (a)
- (2) फक्त (b)
- (3) (a) व (b) दोन्हीही
- (4) (a) व (b) दोन्हीही नाही

**Q35. PAN (पेरोक्सीअसेटाइल नायट्रेट) खालील परस्पर क्रियेच्या परिणामी तयार होतो.**

- (1) नायट्रोजन ऑक्साइड आणि सल्फर डायऑक्साइड
- (2) कार्बन मोनोऑक्साइड आणि अस्थिर सेंद्रिय संयुगे
- (3) नायट्रोजन ऑक्साइड आणि हायड्रोकार्बन्स
- (4) ओझोन आणि किण्व

**Q36. ऊर्जेच्या निर्मितीमध्ये पर्यावरणाच्या रूपापेक्षा \_\_\_\_\_ या विकासाला जास्त प्राधान्य दिले जाते.**

- (1) मानवी
- (2) सांस्कृतिक
- (3) राजकीय
- (4) सामाजिक

**Q37. बाराव्या पंचवार्षिक योजनेच्या उद्दिष्टांमध्ये कमित वाढीचा दर किती टक्के स्थिर ठेवणे आवश्यक होते ?**

- (1) 4.5 ते 5.0%
- (2) 3.5 ते 5.0%
- (3) 4.0 ते 5.0%
- (4) 4.5 ते 5.5%

**Q38. भारतीय समस्यांचा अभ्यास करण्यासाठी सन् 1995 मध्ये डॉ. आबीद हुसेन यांच्या अध्यक्षतेखाली \_\_\_\_\_ समिती स्थापन करण्यात आली.**

- (1) शिक्षण
- (2) कृषि
- (3) मोठे उद्योग
- (4) लघु उद्योग

**Q39. कर्मचारी भवष्यनिरिवाह नथी कायदा \_\_\_\_\_ मध्ये करण्यात आला.**

- (1) 1950
- (2) 1952
- (3) 1960
- (4) 1981

**Q40. दृष्टिकोण नियोजन म्हणजे \_\_\_\_\_. (a) 20 ते 25 वर्षांसाठी दीर्घकालीन नियोजन. (b) दीर्घकालीन लक्ष्य 15, 20 क्वि 25 वर्षांच्या कालावधीसाठी अगाऊ ठरवणे. (c) 15 ते 20 वर्षांच्या संपूर्ण कालावधीसाठी एक योजना. (d) व्यापक उद्दिष्टे आणि लक्ष्य एक क्वि दोन वर्षात साध्य करणे. पर्यायी उत्तरे :**

- (1) केवळ (b)
- (2) केवळ (a)
- (3) (a) आणि (c)
- (4) (c) आणि (d)

**Q41. सूत्रयांच्या शक्तीणामुळे प्रजननक्षमता कमी होते कारण :** (a) शक्तीणामुळे सूत्रयांच्या कामाच्या संधी सुधारतात. (b) शक्तीत सूत्रयांना स्वतःच्या मुलांनी शक्तीत व्हावे वाटते. (c) शक्तीण आणि साक्षरता सूत्रयांना गर्भनरोधकवर्षी अर्धक ग्रहणक्षम बनवते. (d) सूत्रयांची आर्थिक स्थिती सुधारते. पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) आणि (b)
- (2) केवळ (c)
- (3) (b) आणि (d)
- (4) (c) आणि (d)

**Q42. अन्नसुरक्षा मधे खालील अवस्थांचा समावेश होतो :** (a) सर्वांना पर्याप्त मात्रेत अन्नधान्य उपलब्ध होणे. (b) सर्वांना अन्नधान्य व दाळी पर्याप्त मात्रेत उपलब्ध होणे. (c) सर्वांना अन्नधान्य, दाळी, दूध व भाजीपाला पर्याप्त मात्रेत उपलब्ध होणे. (d) सर्वांना अन्नधान्य, दाळी, दुधाचे पदार्थ, भाजीपाला, फळे, मांस, मासे इ. पर्याप्त मात्रेत उपलब्ध होणे. पर्यायी उत्तरे :

- (1) केवळ (d)
- (2) (a) आणि (b)
- (3) (a), (b) आणि (c)
- (4) (a), (b), (c) आणि (d)

**Q43. गुन्मर मरिडल यांच्या मते आर्थिक विकासात सरकारची भूमिका पुढीलप्रमाणे असावी. (a) प्रतिसारक परणाम नष्टप्रभ करुन वसितारक परणाम प्रभावी करणे. (b) वसितारक परणाम नष्टप्रभ करुन प्रतिसारक परणाम प्रभावी करणे. (c) प्रतिसारक परणाम आणि वसितारक परणाम प्रभावी करणे. (d) वसितारक परणाम आणि प्रतिसारक परणाम नष्टप्रभ करणे. पर्यायी उत्तरे :**

- (1) केवळ (a)
- (2) (a) आणि (c)
- (3) (b) आणि (c)
- (4) (c) आणि (d)

**Q44. पॉवरटी गॅप इंडेक्स (Poverty Gap Index) हा नरिदेशांक खालीलपैकी कोणत्या कारणासाठी काढला जातो, असे गौरव दत्त व मार्टिन रॅव्हॅल यांनी सांगितले ?**

- (1) दारिद्र्य दूर करण्याकरिता कति कॅलरीजची तूट भरून काढावी लागेल ?
- (2) दारिद्र्य दूर करण्याकरिता कति उत्पन्नातून तूट भरून काढावी लागेल ?
- (3) दारिद्र्य दूर करण्याकरिता कति दरडोई उत्पन्नात कति वाढ करावी लागेल ?
- (4) यापैकी काहीही नाही

**Q45. भारतातील बाल लगी गुणोत्तराच्या अंतिम सुधारित आकडेवारीनुसार मुलीच्या संरक्षण व सबलीकरणासाठी 'बेटी बचाओ, बेटी पढाओ' अभियानाला केव्हा सुरुवात करण्यात आली ?**

- (1) 22 जानेवारी 2016
- (2) 22 जानेवारी 2018
- (3) 22 जानेवारी 2015
- (4) 25 जानेवारी 2015

**Q46. सापेक्ष दारिद्र्य पुढील घटकावर अवलंबून असते. (a) मानवी शरीराला दररोज उष्मांकाची गरज आहे. (b) मूलभूत गरजा भागवण्यासाठी उत्पन्नाची गरज आहे. (c) दोन उत्पन्न गटाची तुलना करून अल्प उत्पन्न गट दारिद्र्यात येतो. (d) आवश्यक गरजा भागवता न येण्यासारखी परिस्थिती म्हणजे दारिद्र्य होय. पर्यायी उत्तरे :**

- (1) केवळ (c)
- (2) (a) आणि (b)
- (3) केवळ (d)
- (4) (a) आणि (d)

**Q47. हगिन्स यांच्या मते लोकसंख्येत होणारी वाढ ही \_\_\_\_\_. (a) विकसित देशात स्वयंपुरेति गुंतवणूकीला प्रेरक ठु शकते. (b) अविकसित देशात प्रेरक गुंतवणूकीला प्रेरक ठु शकते. (c) विकसित देशात केवळ प्रेरति गुंतवणूकीला प्रेरक ठु शकते. (d) विकसित देशात स्वयंपुरेति गुंतवणूकीला नडुत्साहीत करते. पर्यायी उत्तरे :**

- (1) (a) आणि (b)
- (2) केवळ (d)
- (3) केवळ (a)
- (4) (b) आणि (c)

**Q48. सातव्या पंचवर्षिकी योजनेत सर्वाधिक वाटा \_\_\_\_\_ ला दिला गेला.**

- (1) कृषी आणि सिंदेशवहन क्षेत्र
- (2) औद्योगिक आणि सिंदेशवहन क्षेत्र
- (3) ऊर्जा क्षेत्र

(4) वाहतूक आणि सिंदेशवहन क्षेत्र

**Q49. अर्थशास्त्र हे कुबेराची पूजा करणारे शास्त्र आहे अशी टीका कोणी केली आहे ?**

- (1) रिकार्डो व माल्थस
- (2) कनिंस् व कार्ल मार्क्स
- (3) कार्लमार्क्स व रसकीन्
- (4) चेबर्लीन व रॉबिन्सन

**Q50. ज्या समाजात उत्पन्न वितरणामध्ये आत्यंतिक \_\_\_\_\_ असते तेथे मूठभर व्यक्तीजवळ अमाप पैसा असतो.**

- (1) समानता
- (2) वषिमाता
- (3) कमतरता
- (4) वपुलता

**Q51. वर फेकलेल्या कणाची गती शून्य असते परंतु त्याचे त्वरण कति असते ?**

- (1) शून्य
- (2) अनंत
- (3) गुरुत्वाकर्षणा एवढे त्वरण
- (4) एक

**Q52. खालीलपैकी कोठे बर्नोली समीकरणाचा उपयोग नाही ?**

- (1) एस्पिरिटर पंप
- (2) व्हॅन्च्युरी पंप
- (3) प्रवाहाची गती
- (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

**Q53. खोलीतील तापमानावर (300 के) वस्तुद्वारे उत्सर्जित होणाऱ्या औष्णीय प्रारणासाठी महत्वपूर्ण योगदान तरंगलांबी कति असते ?**

- (1) 500 नॅनो मीटर
- (2) 9550 नॅनो मीटर
- (3) 1500 नॅनो मीटर
- (4) 3000 नॅनो मीटर

**Q54. खालीलपैकी कोणते वाक्य चुकीचे आहे ? (I) अणुकेंद्रक हे प्रोटॉन व न्युट्रॉनने बनलेले असते. (II) प्रोटॉनवर धनभार असतो. (III) इलेक्ट्रॉनवर ऋणभार असतो. (IV) न्युट्रॉनवर धनभार असतो. पर्यायी उत्तरे :**

- (1) (III) व (II)
- (2) (II) व (I)
- (3) फक्त (I)
- (4) फक्त (IV)

**Q55. खालील वधाने सत्य की असत्य ते लहि. (I) आवाजाच्या प्रसारासाठी माध्यमाची गरज असते. (II) आवाजाच्या वारंवारतेचे हर्ट्झ हे एकक आहे. (III) आवाजाची तीव्रता मोजण्यासाठी डेसिबल हे एकक आहे. पर्यायी उत्तरे :**

- (1) (I), (II), (III) बरोबर आहेत.
- (2) फक्त (I), (II) बरोबर आहेत.
- (3) फक्त (II) बरोबर आहे.
- (4) (I), (II), (III) चुकीचे आहेत.

**Q56. खालीलपैकी कोणती तरंगलांबी पदार्थांच्या स्फटिकी आंतररचना अभ्यासण्यासाठी वापरतात ?**

- (1) अतनील तरंगलांबी
- (2) गॅमा तरंगलांबी
- (3) क्ष-किरण तरंगलांबी
- (4) अवरक्त तरंगलांबी

**Q57. लीफ ब्लाईट ऑफ व्हीट हा रोग खालीलपैकी कोणत्या बुरशीच्या संसर्गामुळे प्रसारित होतो ?**

- (1) युरोमायसीस ट्रीटीकाय
- (2) आल्टरनेरीया ट्रीटीसीना
- (3) अस्टीलॅंगो नुडा
- (4) हेलमीन्थोस्पोरीयम सटार्डव्हम

**Q58. कोणत्या वभिगातील वनस्पतीना वनस्पतीसृष्टीचे उभयचर असे म्हटले जाते ?**

- (1) बुरायोफायटा
- (2) टेरडिफायटा
- (3) अनावृतबीजी
- (4) आवृतबीजी

**Q59. "डीएनए" संरचनेच्या अनुषंगाने खालील चार वधिनांपैकी दोन वधिने संयुक्तीक आहेत, संयुक्तीक वधिनांची नविड करा. (a) "डीएनए" ची संरचना दोन लांब "न्युक्लीओटाईड" च्या साखळ्यांनी बनली असून त्या एका सामान्य अक्षाभोवती गुंडाळलेल्या आहेत. (b) "डीएनए" ची संरचना दोन लांब "न्युक्लीओटाईड" च्या लांब साखळीने बनलेली असून त्या एका सामान्य अक्षाभोवती गुंडाळलेल्या आहेत. (c) या दोन साखळ्या एकमेकांशी अशा रीतीने पूरक आहेत की अँडेनीन नेहमी थायमीन सोबत व सायटोसीन ग्वानीन सोबत जोडलेली आहेत. (d) या दोन साखळ्या एकमेकांशी पूरक नसून यामध्ये अँडेनीन सोबत युरेसील व सायटोसीन सोबत ग्वानीन जोडलेले आहेत. पर्यायी उत्तरे :**

- (1) फक्त (a) व (b) संयुक्तीक आहे.
- (2) फक्त (b) व (d) संयुक्तीक आहे.
- (3) फक्त (a) व (c) संयुक्तीक आहे.
- (4) फक्त (c) व (d) संयुक्तीक आहे.

**Q60. श्लेडेन व श्वान यांच्या पेशी सदिधांताबाबत खालीलपैकी कोणती वधिने अचूक आहेत ? (a) सर्व सजीव एक कवि अनेक पेशींनी बनलेले आहेत. (b) नवीन पेशी पूर्व असतत्वात असलेल्या पेशी पासून तयार होतात. (c) पेशीच्या रासायनिक रचना आणि चयापचय कार्यामध्ये मूलभूत समानता आहेत. (d) एखाद्या जीवाची क्रिया ही सामूहिक क्रियाकलाप आणि त्याच्या पेशीय संरचनाचा परस्पर संवाद असतो. पर्यायी उत्तरे :**

- (1) (a) आणि (b)
- (2) (a), (b) आणि (c)
- (3) (a), (c) आणि (d)
- (4) वरीलपैकी सर्व

**Q61. खालीलपैकी कोणते प्राणी एका वर्गातील आहेत ?**

- (1) टोर्पेडो, प्रसिटिस, हॅपिपोकॅम्पस, इचथ्योफिस
- (2) इचथ्योफिस, हॅपिपोकॅम्पस, कॅलोटस, अँनाबास
- (3) कॅलोटस, प्रसिटिस, इचथ्योफिस, हॅपिपोकॅम्पस
- (4) टोर्पेडो, प्रसिटिस, हॅपिपोकॅम्पस, अँनाबास

**Q62. 'हेरॉईन' नावाचे अमली पदार्थ तयार करण्यासाठी कोणत्या वनस्पतीचा अर्क/लेटेक्स वापरला जातो ?**

- (1) खसखसीचे झाड
- (2) कोकाचे झाड
- (3) हेमचे झाड
- (4) बाजरा

**Q63. हात आणि पाय यांच्यातील हाड व सांधे यांच्यातील साधारण साम्य व्यक्त करण्यासाठी खालील जोड्या जुळवा : यादी क्र. - 1 (a) खांदा सांधा (b) ह्युमरस (c) कोपर (d) रेडओ-अलना यादी क्र. - 2 (i) टर्बिओ-फॅबुला (ii) गुडघा (iii) फेमर (iv) हॅपि सांधा पर्यायी उत्तरे :**

- (1) (a) - (iv), (b) - (iii), (c) - (ii), (d) - (i)
- (2) (a) - (iii), (b) - (ii), (c) - (iv), (d) - (i)
- (3) (a) - (ii), (b) - (iv), (c) - (i), (d) - (iii)
- (4) (a) - (i), (b) - (ii), (c) - (iv), (d) - (iii)

**Q64. खालीलपैकी कोणते वधिने सत्य आहे ? (a) मानवी शरीरामध्ये एकूण 208 हाडे असतात. (b) मणके आणि चेहर्यांची हाडे हे अनयिमीत हाडांची उदाहरणे आहेत. पर्यायी उत्तरे :**

- (1) (a) आणि (b)
- (2) फक्त (b)
- (3) फक्त (a)
- (4) दोघांपैकी एकही नाही

**Q65. खालील वधिने विचारात घ्या. रासायनिक अभिक्रियांचा दर हा \_\_\_\_\_ (a) अभिक्रियाकारकांच्या संहतीच्या प्रमाणात बदलतो. (b) अभिक्रियाकारकांची संहती वाढवली की, कमी होतो. (c) तापमान वाढवले की, वाढतो. (d) तापमान वाढवले की, कमी होतो. वरीलपैकी कोणते वधिने/वधिने बरोबर आहेत ?**

- (1) फक्त (b)
- (2) फक्त (d)

- (3) फक्त (a) आणि (c)  
(4) फक्त (b) आणि (d)

**Q66. रासायनिक खतांच्या अतवापरामुळे शेतजमिनीतील वाढलेल्या आम्लाचे उदासनीकरण करण्यासाठी कोणते रसायन वापरतात ? (a) पोटॅश (b) चुन्याची नवळी (c) मलिक ऑफ मॅग्नेशिया (d) अमोनियम हायड्रॉक्साइड पर्यायी उत्तरे :**

- (1) फक्त (c)  
(2) फक्त (a) आणि (d)  
(3) फक्त (b)  
(4) वरील सर्व

**Q67. खालीलपैकी कोणती/त्या धातुंची/च्या जोडी/जोड्या त्यांच्या खनजांपासून वेगळे काढण्यासाठी साईनाईड जटलि आयनचे द्रावण वापरतात ? (A) Cu आणि Au (B) Co आणि Ag (C) Au आणि Ag (D) Na आणि Hg पर्यायी उत्तरे :**

- (1) दोन्ही (A) आणि (B)  
(2) फक्त (C)  
(3) फक्त (D)  
(4) दोन्ही (C) आणि (D)

**Q68. खालील रासायनिक अभिक्रिया कोणत्या प्रकारात मोडते ते ओळखा ?  $2KClO_3(s) \xrightarrow{\Delta} 2KCl(s) + 3O_2$  (a) ऊष्मादायी अभिक्रिया (b) वसिस्थापन अभिक्रिया (c) अपघटन अभिक्रिया (d) प्रकाश रासायनिक अभिक्रिया पर्यायी उत्तरे :**

- (1) फक्त (c)  
(2) फक्त (b)  
(3) फक्त (a) आणि (d)  
(4) फक्त (a)

**Q69. खालीलपैकी कोणत्या समस्थानिकाला जड हायड्रोजन असे म्हणतात ? (a) प्रोटीयम (b) ड्युटेरियम (c) ट्रिटियम (d) वरीलपैकी काहीही नाही पर्यायी उत्तरे :**

- (1) फक्त (c)  
(2) फक्त (b)  
(3) फक्त (d)  
(4) फक्त (a) आणि (c)

**Q70. \_\_\_\_\_ हे तेल आणि चिरीमथले असंतृप्तता मोजण्यासाठी वापरतात.**

- (1) साबणीकरण मूल्य  
(2) आयोडीन मूल्य  
(3) आम्ल मूल्य  
(4) वषियंदाती मूल्य

**Q71. मुख्य माहिती आयुक्तांच्या नयुक्तीची शफारस करणाऱ्या समितीचे खालीलपैकी कोण सदस्य आहेत ? (A) पंतप्रधान (B) लोकसभेतील वरीधी नेता (C) राज्यसभेतील वरीधी नेता (D) पंतप्रधानांद्वारे नामनिर्देशित केंद्रीय कॅबिनेट मंत्री (E) लोकसभा सभापती पर्यायी उत्तरे :**

- (1) (A), (B) आणि (D)  
(2) (A), (B), (C) आणि (E)  
(3) (A), (B), (C) आणि (D)  
(4) (A), (B) आणि (E)

**Q72. भारताच्या राज्यघटनेतील कोणत्या कलमात भारताचे नयित्त्व आणि महालेखापरिक्षक या पदाची तरतूद आहे ?**

- (1) कलम 148  
(2) कलम 343  
(3) कलम 266  
(4) कलम 248

**Q73. 'केशवानंद भारती' खटल्याबाबत खालील वधाने विचारात घ्या : (A) सदरहू खटला हा भारताचे सरन्यायाधीश ए.एन. रे यांच्या नेतृत्वाखाली 13 न्यायमूर्तींच्या घटनापीठापुढे चालला. (B) सात विरुद्ध सहा न्यायमूर्तींच्या बहुमताने घटनापीठाने मूलभूत संरचना सिद्धांताची (Basic Structure Doctrine) रूपरेषा दिली. (C) या खटल्याने 'गोलखनाथ' प्रकरणातील निर्णय बदलला गेला. (D) सदरहू खटला हा न्यायालयीन सक्रीयतेचे उदाहरण म्हणावे लागेल. वरीलपैकी कोणती वधाने बनिचूक आहे/त ?**

- (1) (A), (B) आणि (C)  
(2) (B), (C) आणि (D)  
(3) केवळ (B)

(4) (A), (B), (C) आणि (D)

**Q74. भारताचा आकस्मिक निधी खालीलपैकी कोणाच्या अधिकाराखाली ठेवण्यात आला आहे ?**

- (1) भारताचे नरियंत्रक आणि महालेखा परिक्षक
- (2) भारताचे राष्ट्रपती
- (3) भारताची संसद
- (4) भारताचे पंतप्रधान

**Q75. घटकराज्यातील आणि बाणीसंदर्भातील 'बोममई खटल्या' बाबत खालीलपैकी कोणती वधिने योग्य आहेत ? (A) बोममई खटल्याचा निकाल सर्वोच्च न्यायालयाने 1994 मध्ये दिला. (B) घटकराज्यात राष्ट्रपती राजवट आणली गेल्यास राज्यांना सर्वोच्च न्यायालयाकडे दाद मागता येऊ शकते. (C) सबळ कारण नसतांना राष्ट्रपती राजवट आणली गेल्यास सर्वोच्च न्यायालय केंद्र सरकारचा निर्णय रद्द करू शकते. (D) घटकराज्यातील वधिनिर्णय बरखास्त करण्याच्या आदेशाला संसदेची मान्यता घेणे आवश्यक असते.**

- (1) फक्त (C) आणि (D)
- (2) (A), (B), (C) आणि (D)
- (3) फक्त (B), (C) आणि (D)
- (4) फक्त (A), (B) आणि (C)

**Q76. अयोग्य जोडी ओळखा :**

- (1) जुलै 22, 1947 - संविधान सभेद्वारा राष्ट्रध्वजाचा स्वीकार.
- (2) जानेवारी 24, 1950 - संविधान सभेद्वारा राष्ट्रगीताचा स्वीकार.
- (3) जानेवारी 25, 1950 - शासनाद्वारा राष्ट्रीय दिनेदर्शकचा स्वीकार.
- (4) जानेवारी 26, 1950 - शासनाद्वारा राष्ट्रीय चिन्हाचा स्वीकार.

**Q77. भारतातील घटनादुरुस्ती संदर्भात खालील वधिनि/वधिनांची सत्यता तपासा आणि योग्य पर्याय निवडा : (A) 10 व्या घटनादुरुस्तीनुसार दादरा व नगर हवेली हे प्रदेश भारतास जोडण्यात आले. (B) 11 व्या घटनादुरुस्तीनुसार दीव, दमण व गोवा हे प्रदेश भारतास जोडण्यात आले. (C) 15 व्या घटनादुरुस्तीनुसार केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये वधिनिमंडळाची स्थापना करण्यात आली. (D) 22 व्या घटनादुरुस्तीनुसार मेघालय या राज्याची निर्मिती करण्यात आली.**

- (1) (A) आणि (C) बरोबर
- (2) (B) आणि (D) बरोबर
- (3) (B) आणि (C) बरोबर
- (4) (A) आणि (D) बरोबर

**Q78. केंद्रीय माहिती आयोगामध्ये एक मुख्य माहिती आयुक्त आणि जास्तीत जास्त किती माहिती आयुक्तांचा समावेश असतो ?**

- (1) पाच माहिती आयुक्त
- (2) दहा माहिती आयुक्त
- (3) सहा माहिती आयुक्त
- (4) आठ माहिती आयुक्त

**Q79. भारताच्या नागरिकत्वाविषयी खालीलपैकी योग्य वधिनि/वधिने कोणती ? (A) भारतामध्ये एकल नागरिकत्व पद्धती आहे. (B) नागरिकत्व कायदा 1955 साली संमत करण्यात आला. (C) भारतीय राज्यघटनेच्या भाग 4 मध्ये नागरिकत्वाची तरतूद आहे.**

- (1) फक्त (A) आणि (C) बरोबर
- (2) फक्त (A) बरोबर
- (3) फक्त (A) आणि (B) बरोबर
- (4) वरील सर्व बरोबर आहेत

**Q80. राज्यघटनेतील कोणती कलमे आपल्या देशातील निविडणूक व्यवस्थेसाठी तरतूद करतात ?**

- (1) कलम 124 ते 128
- (2) कलम 324 ते 329
- (3) कलम 256 ते 259
- (4) कलम 274 ते 279

**Q81. भारतीय राज्यघटना धर्मनिरपेक्ष राज्य स्थापन करते म्हणजेच : (A) राज्य रोजगाराच्या बाबतीत धर्माच्या आधारावर भेदभाव करते. (B) राज्याने कोणत्याही विशिष्ट धर्माला अग्रक्रमाने वागणूक देण्याचे ठाळले आहे. (C) राज्य सर्व धर्मांना समान समजते. (D) सर्व जनतेला श्रद्धा आणि पूजा करण्याचे स्वातंत्र्य आहे. (E) कोणत्याही अपवादाशिवाय, शैक्षणिक संस्था धार्मिक शिक्षण (शक्तिवण) देण्यास स्वतंत्र आहेत.**

- (1) (A), (B) आणि (C)
- (2) (B), (C) आणि (D)

- (3) (A), (C), (D) आणि (E)  
(4) (B) आणि (D)

**Q82. कोणत्या घटनादुरुस्ती कायद्याद्वारे दलिलीला राष्ट्रीय राजधानी क्षेत्र म्हटले गेले ?**

- (1) 63 वी घटनादुरुस्ती कायदा  
(2) 69 वी घटनादुरुस्ती कायदा  
(3) 91 वी घटनादुरुस्ती कायदा  
(4) 93 वी घटनादुरुस्ती कायदा

**Q83. 'पहिल्या लोकसभेच्या' संदर्भात खालील वधाने वचिरात घ्या : (A) 25 आक्टोबर 1951 ते 21 फेब्रुवारी 1952 या कालावधिते झालेल्या भारताच्या पहिल्या सार्वत्रिक नविडणुकीनंतर 17 एप्रिल 1952 रोजी पहिल्यांदा लोकसभेची स्थापना करण्यात आली. (B) पहिल्या लोकसभेचे पहिले अधिवेशन 13 मे 1952 रोजी सुरू झाले. (C) पहिल्या लोकसभेने आपला कालावधी पूर्ण केला आणि ती 1 एप्रिल 1957 रोजी वसिर्जति झाली. (D) श्री. जी. व्ही. मावळणकर हे पहिल्या लोकसभेचे उप सभापती होते. वरीलपैकी कोणते वधान/ने बरोबर आहे/त ?**

- (1) केवळ (A)  
(2) (A) आणि (B)  
(3) (B), (C) आणि (D)  
(4) केवळ (D)

**Q84. भारतातील वविधि राष्ट्रीय आयोगांच्या संदर्भात खालील तरतुदी वचिरात घ्या. (A) भारतीय राज्यघटनेच्या कलम 339 नुसार अनुसूचित जाती आणि जिमातीसाठी राष्ट्रीय आयोगाची स्थापना करण्यात आली. (B) 'राष्ट्रीय महिला आयोग अधिनियम 1990' नुसार 'राष्ट्रीय महिला आयोगाची' स्थापना करण्यात आली. (C) 'राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक आयोग अधिनियम 1992' नुसार 'राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक आयोगाची' स्थापना करण्यात आली. (D) 27 डसैंबर 1993 रोजी 'राष्ट्रीय मानवाधिकार आयोग' स्थापन करण्यासंदर्भातील अध्यादेश काढण्यात आला. वरीलपैकी बरोबर तरतूद/तरतुदी कोणती/कोणत्या आहे/आहेत ?**

- (1) (A) आणि (C)  
(2) (B) आणि (D)  
(3) (A) आणि (D)  
(4) (B) आणि (C)

**Q85. कोणते कलम उच्च न्यायालयांना मूलभूत अधिकारांच्या अंमलबजावणीसाठी नरिदेश जारी करण्याचा अधिकार देते ?**

- (1) कलम 226  
(2) कलम 135  
(3) कलम 143  
(4) कलम 133

**Q86. कर्पुरी ठाकुर अलकिडे बातम्यांमध्ये होते. त्यांच्याबाबत खालीलपैकी काय खरे नाही ?**

- (1) त्यांना 'जननायक' म्हणून ओळखले जाते.  
(2) ते बहिर चे पहिले गैर-कांग्रेसी मुख्यमंत्री होते.  
(3) त्यांचा जन्म 1924 मध्ये, समस्तीपुर जिल्ह्यातील एका गावात झाला.  
(4) त्यांनी 1952 ची राज्य वधिनसभा नविडणूक समस्तीपुर मतदार संघातून जकिली होती.

**Q87. जागतिक क्शुधा नरिदेशांक 2023 मध्ये भारताचा कतिवा क्रमांक लागतो ?**

- (1) 100  
(2) 111  
(3) 101  
(4) 123

**Q88. पुढीलपैकी योग्य वधाने वचिरात घ्या. (a) नव्या संसदेतील लोकसभेच्या आतील भागाची रचना ही राष्ट्रीय प्राणी सहाच्या संकल्पनेवर आधारित आहे. (b) राज्यसभेची रचना भारताचे राष्ट्रीय फुल कमळाच्या संकल्पनेवर आधारित आहे. (c) नव्या संसदभवनाचे उद्घाटन 28 मे 2023 रोजी करण्यात आले. (d) लोकसभा अध्यक्षांच्या बाजुला ऐतहिसकि अशोक चक्राची स्थापना केली आहे.**

- (1) वधाने (b), (c) योग्य आहेत.  
(2) वधाने (a), (b), (c) योग्य आहेत.  
(3) वधाने (b), (c), (d) योग्य आहेत.  
(4) (a), (b), (c), (d) योग्य आहेत.

**Q89. आशियाई क्रीडा स्पर्धा - 2023 वषिणी योग्य वधिने ओळखा. (a) या स्पर्धा चीनमधील हांगझोऊ या ठिकाणी भरवण्यात आल्या. (b) उद्घाटन प्रसंगी लवलनि बोरगोहेन या नेमबाजाने भारताकडून ध्वजधारकाची भूमिका बजावली. (c) या स्पर्धेत 28 सुवर्णपदकांसह भारताने चौथे स्थान पटकावले. (d) या स्पर्धेत एकूण 107 पदके भारताला मिळाली.**

- (1) (a), (b), (c)
- (2) (a), (b), (d)
- (3) (b), (c), (d)
- (4) (a), (c), (d)

**Q90. योग्य कथने ओळखा : (a) नर्गसि मोहम्मदी यांना नोबेल शांतता पुरस्कार, 2023 प्रदान करण्यात आला. (b) नर्गसि मोहम्मदी ह्या समता व महिलांचे हक्क यांच्या पुरस्कर्त्या आहेत. (c) नर्गसि मोहम्मदी या शरीन ईबादी यांनी स्थापन केलेल्या डफेन्डर्स ऑफ ह्युमन राईट सेंटरला, 2004 मध्ये सहभागी झाल्या.**

- (1) फक्त (a), (b)
- (2) फक्त (b), (c)
- (3) फक्त (a), (c)
- (4) वरीलपैकी सर्व

**Q91. कोणती अंतराळ संस्था भारताला सौर मशिन आदित्य-एल 1 वर लक्ष ठेवण्यास मदत करते ?**

- (1) नासा
- (2) ई एस ए
- (3) जेकूसा
- (4) रॉकासमॉस

**Q92. योग्य कथने ओळखा (पद्म पुरस्कार 2024) : (a) त्यामध्ये 30 पुरस्कार प्राप्तकर्त्या महिला आहेत. (b) त्यामध्ये 6 पद्म वभिषण पुरस्कार जाहीर केले गेले. (c) 17 पद्म भूषण आणि 110 पद्मश्री पुरस्कार जाहीर करण्यात आले.**

- (1) फक्त (a), (b)
- (2) फक्त (b), (c)
- (3) फक्त (a), (c)
- (4) वरीलपैकी सर्व

**Q93. बार कौन्सिल ऑफ इंडियाच्या 'आंतरराष्ट्रीय वकील परिषद 2023' चे उद्घाटन कोणत्या शहरात झाले ?**

- (1) नवी दिल्ली
- (2) मुंबई
- (3) कोलकाता
- (4) बेंगलुरु

**Q94. परदेशातील भारतीय नागरिकांच्या संरक्षणासाठी राबवलेल्या मोहिमा आणि देश यांच्या योग्य जोड्या लावा : A ( मोहिमा ) (a) ऑपरेशन अजय (b) ऑपरेशन गंगा (c) ऑपरेशन देवीशक्ती (d) ऑपरेशन कावेरी B ( देश ) (i) युक्रेन (ii) इस्त्राईल (iii) सुदान (iv) अफगाणिस्तान**

- (1) (a) – (i), (b) – (ii), (c) – (iii), (d) – (iv)
- (2) (a) – (ii), (b) – (iii), (c) – (iv), (d) – (i)
- (3) (a) – (ii), (b) – (i), (c) – (iv), (d) – (iii)
- (4) (a) – (iv), (b) – (ii), (c) – (iii), (d) – (i)

**Q95. अलीकडेच ओडिशाच्या मुख्यमंत्र्यांनी, मुख्यमंत्री संपूर्ण पुष्टी योजना सुरू केली आहे. या योजनेचे/ची प्राथमिक उद्देश्य/ष्टे कोणती ? (a) मुलींच्या उच्च शिक्षणाला चालना देणे. (b) राज्यातील माता आणि बालकांच्या पोषणामध्ये सुधारणा करणे. (c) कशोरवयीन मुलींना रोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून देणे. (d) ग्रामीण भागात कृषी उत्पादन वाढवणे.**

- (1) फक्त (a) बरोबर आहे.
- (2) फक्त (b) बरोबर आहे.
- (3) (a) आणि (d) बरोबर आहेत.
- (4) (c) आणि (d) बरोबर आहेत.

**Q96. खालीलपैकी योग्य जोड्या जुळवा : (A) (a) डॉ. नतीन करमाळकर समिती (b) नतीन करीर समिती (c) सुनिल पवार समिती (d) डॉ. के. कस्तुरीरंगन समिती (B) (i) महाराष्ट्रामध्ये राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण - 2020 च्या अंमलबजावणीसाठी (ii) महाराष्ट्र भूषण पुरस्कार वितरणावेळी झालेल्या दुर्घटनेच्या चौकशी संबंधी (iii) कांद्याचे दर का कोसळतात, याचा अभ्यास करण्यासाठी (iv) राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण - 2020 नुसार पुर्वप्राथमिक ते पदवीपर्यंतचा अभ्यासक्रम तयार करण्यासाठी**

- (1) (a) – (i), (b) – (ii), (c) – (iii), (d) – (iv)
- (2) (a) – (ii), (b) – (iii), (c) – (iv), (d) – (i)
- (3) (a) – (iii), (b) – (iv), (c) – (ii), (d) – (i)

(4) (a) – (iv), (b) – (ii), (c) – (i), (d) – (iii)

**Q97. मुख्यमंत्री सौर कृषी वाहनी योजनेसंदर्भात पुढीलपैकी योग्य वधिने ओळखा. (a) ही योजना जून, 2017 मध्ये देवेन्द्र फडणवीस मुख्यमंत्री असताना सुरू केली होती. (b) या योजनेचा मुख्य हेतु हा शेतकऱ्यांना कृषी फीडरच्या माध्यमातून वीज पुरवठा उपलब्ध करून देणे, हा आहे. (c) या योजनेअंतर्गत शेतकऱ्यांना प्रतिऐकर ₹ 50,000 भाडे देण्याचा नख्खण सरकारने घेतला. (d) 33 केव्ही उपकेंद्रापासून 10 क.मी. पर्यंतच्या सरकारी जमनीवर सोलार पॅनल उभारले जातात.**

- (1) (a), (d) योग्य आहेत.
- (2) (a), (b), (c) योग्य आहेत.
- (3) (a), (b) योग्य आहेत.
- (4) (a), (c), (d) योग्य आहेत.

**Q98. महिला आरक्षण वधियक – 2023, संदर्भात खाली दिलेली वधिने वचिरात घ्या. (a) नारीशक्ती वंदन अधनियिम हे घटनात्मक वधियक – 2023 (एकशे अठ्ठावीसावे घटनादुरुस्ती वधियक) म्हणून संसदेत सादर करण्यात आले. (b) पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी 10 सप्टेंबर 2023 रोजी हे महिला आरक्षण वधियक लोकसभेत सादर केले. (c) या कायद्याद्वारे लोकसभा आणि राज्या वधानसभेच्या 30% जागा महिलांना देण्यात येणार आहेत. (d) नव्या संसद भवनातील हे पहिलेच वधियक आहे. वरीलपैकी योग्य वधिने ओळखा.**

- (1) (a) आणि (d) बरोबर आहेत.
- (2) (a) आणि (b) बरोबर आहेत.
- (3) (a), (b), (c) बरोबर आहेत.
- (4) (a), (b), (c) आणि (d) बरोबर आहेत.

**Q99. एम.एस. स्वामीनाथन यांच्यावषियी योग्य वधिने ओळखा. (a) ते तमळिनाडु येथील रहिवासी होते. (b) त्यांचे उच्च शिक्षण ऑक्सफर्ड वदियापीठात झाले होते. (c) ते कृषी वभिगाचे शास्त्रज्ञ होते. (d) ते काहीकाळ राज्यसभेचे सदस्य होते. (e) त्यांना रॅमन मॅगसेसे पुरस्कार मळाला होता.**

- (1) (a), (b), (c), (e)
- (2) (a), (c), (d), (e)
- (3) (b), (c), (d), (e)
- (4) (a), (b), (c), (d)

**Q100. फाईव्ह आईज, या युतीमध्ये खालीलपैकी कोणत्या देशांचा समावेश होतो ? (a) अमेरिका (b) ब्रिटन (c) न्यूझीलंड (d) ऑस्ट्रेलिया (e) फ्रान्स (f) जर्मनी**

- (1) (a), (b), (c), (d)
- (2) (a), (b), (c), (e)
- (3) (a), (b), (e), (f)
- (4) (a), (b), (c), (d), (e)